

невід'ємною ознакою народження нової форми народовладдя смарт-демократії. Головна перевага застосування блок-чейн, як технології розподілених реєстрів, свого роду «*відцифрованої демократії*» – в безпеці, так як, вважається, що поки ніхто не може підробити або підмінити зафіксовану за допомогою цієї технології інформацію. Блок-чейн - технологія распределенного консенсуса, децентралізована система відносин, де кожна наступна транзакція залежить від попередньої, що унеможливує видалення, або зміну даних транзакції. І хоча, технологія блок-чейн використовувалась, лише як засіб запису виборчих бюлетенів та результатів, це була перша виборча кампанія, яка пропонувала миттєвий доступ до результату виборів [3].

На подальший розвиток засобів прямого та представницького народовладдя за допомогою старт-пристроїв, смарт-технологій та мережевого суспільства, на нашу думку, істотно вплинуть наступні ключові фактори.

По-перше – всеохоплюючий характер високошвидкісної мережі Інтернет, її доступність у будь-якому місці земної кулі (*Шоста хвиля* – Тотальна мережа). Реалізацію проектів, що її забезпечують, ми спостерігаємо передусім завдяки розгортанню компанією *Space X* глобальної супутникової системи *Starlink* для забезпечення високошвидкісного ширококутового супутникового доступу в Інтернет у місцях, де він був ненадійним, дорогим або повністю недоступним. Сьогодні *Starlink* – це «сузір'я» з тисяч супутників, які обертаються навколо планети набагато ближче до Землі, приблизно на відстані 550 км, і покривають всю земну кулю, що робить можливим підтримку потокової трансляції інформації [4].

По-друге – розвиток нейронних комп'ютерних систем та штучного інтелекту (*Сьома хвиля*). У свою чергу, аналіз даних, прогнозування, розпізнавання образів, оптимізація, прийняття рішень за допомогою нейронних комп'ютерних систем, створення на їх основі систем інтелектуальної безпеки та моніторингу прямого та представницького народовладдя, стає можливим завдяки їх запровадженню. Застосування нейронних комп'ютерних технологій здатне суттєво підвищити безпеку та швидкість, обробки інформації, зменшити негативні ризики відносно її достовірності.

Еволюція засобів прямої та представницької демократії за допомогою двох вище вказаних факторів здатна, на наш погляд, забезпечити сьогодні реалізацію принципу народного суверенітету в глобалізованому мережевому суспільстві тих держав, які прагнуть зберегти народовладдя, удосконалити форми демократії відповідно до сучасних умов.

1. Галдикін О.В. Нетократія як черговий фактор кризи інституту національної держави: передумови виникнення. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2012. №1. С. 136-149.

2. Jan A.G.M. van Dijk. Digital Democracy: Vision and Reality . To be Published in I. Snellen & W. van de Donk 'Public Administration in the Information Age: Revisited', IOS- Press, 2013 URL: <https://www.utwente.nl/.../Digital%20Democracy-%20Vision...> (Last accessed: 21.01.2023).

3. John Biggs. «Sierra Leone just ran the first blockchain-based election.» Techcrunch com. Techcrunch com. 14 Mar 2018. Web. 18 July 2018. URL: < https://techcrunch.com/2018/03/14/sierra-leone-just-ran-the-first-blockchainbasedelection/?utm_source=feedburner&utm_medium=feed&utm_campaign=Feed%3A+Techcrunch+%28TechCrunch%29 > (Last accessed: 21.01.2023).

4. Starlink. Now Starlink Woks. URL: <https://www.starlink.com/technology> (Last accessed: 21.01.2023).

Ірина Тищенко

доцент кафедри загальноправових дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ (м. Дніпро), кандидат юридичних наук, доцент

НАДАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ ОБ'ЄДНАНИМИ ТЕРИТОРІАЛЬНИМИ ГРОМАДАМИ В УКРАЇНІ

Аналіз вітчизняного законодавства свідчить про те, що регулювання діяльності об'єднаннях територіальних громад із надання адміністративних послуг в Україні ґрунтується на значній кількості нормативно-правових актів, до яких належать: Конституція України – Основний Закон, яким регулюються суспільні відносини в країні та визначаються базові права громадян, кодекси України,

низка законів України, нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України, локальні нормативні акти. Серед головних відзначимо закони України «Про адміністративні послуги», «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» щодо проведення електронної реєстрації», «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» тощо. [1]

Зазначимо що, електронні публічні послуги, які надають об'єднані територіальні громади, виступають як урегульована публічно-правовими нормами діяльність виконавчих органів або посадових осіб об'єднаних територіальних громад із виконанням своїх повноважень та обов'язків на основі використання цифрових технологій, що спрямована на юридичне оформлення умов, визначених законодавством, необхідних для забезпечення належної реалізації громадянами своїх суб'єктивних прав, охоронюваних законом інтересів або виконання обов'язків.

Цифровізація породжує процес використання цифрових технологій і рішень у реаліях внутрішнього життя об'єднаних територіальних громад, а також надання ними публічних послуг, що повинно ґрунтуватися на загальній ідеї забезпечення прав громадян. Права громадян розглядаються як відображення їх об'єктивних потреб. У зв'язку з цим доміняючою діяльністю об'єднаних територіальних громад є створення умов, необхідних для забезпечення реалізації громадянами, їх об'єднаннями та юридичними особами своїх прав і охоронюваних законом інтересів.

Наведене свідчить про необхідність розроблення єдиної скоординованої державної політики в зазначеній сфері, але треба звернути увагу на деякі проблеми такі, як:

1. відсутність єдиних вимог щодо запровадження електронних послуг
2. неврегульованість питання електронної ідентифікації та автентифікації суб'єктів звернення під час надання електронних послуг
3. відсутність єдиної інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури що забезпечує надання електронних послуг на основі встановлених вимог
4. відсутність довіри до електронної взаємодії суб'єктів надання адміністративних послуг та суб'єктів звернення
5. низькій рівень готовності державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування, фізичних та юридичних осіб до запровадження електронних послуг тощо. [2]

Отже, у результаті дослідження виявлено, що оптимізація владно-правової взаємодії суспільства та держави на основі сервісно-орієнтовної діяльності органів публічної влади обумовлює широке використання цифрових технологій у системі публічного управління та впровадження засад концепції цифрового врядування у діяльності об'єднаних територіальних громад як суб'єкта місцевого самоврядування.

1. Набока Л., Мельтюхова Н. організаційно-правове забезпечення надання послуг в об'єднаних територіальних громадах в умовах децентралізації. URL <http://ipk.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/Tezy-2018.pdf>.

2. Про схвалення Концепція розвитку електронного урядування в Україні: розпорядження КМУ від 13 грудня 2010 р. № 2250-р. URL <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/80>.

Андрій Чвалюк
доцент кафедри загальноправових
дисциплін Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ (м. Дніпро),
кандидат юридичних наук, доцент

ЩОДО ПОТРЕБИ УТОЧНЕННЯ ТЛУМАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ»

Нормотворчі повноваження Президента України визначено ст. 106 Конституції України, згідно з якою Президент України на основі та на виконання Конституції і законів України видає укази та розпорядження, які є обов'язковими до виконання на території України. Однак через відсутність спеціального закону про нормативно-правові акти, тлумачення поняття «указ Президента України» багато років носило виключно доктринальний характер й ніяких правових наслідків не створювало.